

Datum
2023-05-19
Vår referens
Joakim Iveroth
Utredare
joakim.iveroth@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Malmöinitiativet - Malmö stad ska äga fjärrvärmen i Malmö STK-2023-254

Sammanfattning

I december 2022 kom det in ett Malmöinitiativ som handlar om att Malmö stad ska äga fjärrvärmen i Malmö och därför bör köpa tillbaka fjärrvärmeverk med tillhörande distributionsnät. Initiativet samlade 733 röster och ska därför behandlas politiskt. Stadskontoret konstaterar att det pågår en intern process där frågan om ökad rådighet genom ett energibolag undersöks mer ingående, i enlighet med vad som läggs fram i Malmö stads budget för 2023. Stadskontoret bedömer därför Malmöinitiativet som besvarat.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen anser Malmöinitiativet om att Malmö stad ska äga fjärrvärmen i Malmö som besvarat med hänvisning till vad som redovisas i ärendet.

Beslutsunderlag

- Malmöinitiativet - Malmö stad ska äga fjärrvärmen i Malmö
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 230522 Malmöinitiativet - Malmö stad ska äga fjärrvärmen i Malmö
- Förslag till yttrande KSAU 230522 Malmöinitiativet - Malmö stad ska äga fjärrvärmen i Malmö

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-05-22

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-05-29

Kommunstyrelsen 2023-06-07

Beslutet skickas till

Malmöinitiativet

Ärendet

Genom Malmöinitiativet kan Malmöborna skapa förslag och samla namnunderskrifter till dessa. Om minst 100 personer skriver under ett förslag före slutdatumet skickas det till berörd nämnd för vidare behandling. När nämnden har behandlat ärendet publiceras svaret på Malmöinitiativet.

Den 4 december 2022 publicerade Christian Brunn ett initiativ på Malmöinitiativet med rubriken ”Malmö stad ska äga fjärrvärmen i Malmö”. Initiativet beskrivs på följande sätt:

”När Malmö stad sålde av Sydkraft till EON för 20 år sen gjorde man en kortsiktig vinst för att investera i vår stad. Tyvärr får vi invånare (sen länge) betala priset, senast när fjärrvärmen 2023 ska upp i 13 procent för småhus och 20 procent för lägenheter.

Fjärrvärmen står för uppvärmningen för cirka 70-80% av Malmös befolkning. Jämför vi prishöjningen med till exempel Helsingborg och Ängelholm (kommunalt ägt bolag) är det 2%. Dessutom går ju vinsten i kommunala bolag tillbaka till oss kommuninvånare.

Därför föreslår jag att Malmö stad ska agera för att köpa tillbaka fjärrvärmeverket med tillhörande nät. Det är inget Malmö Live eller ett nytt köpcenter, det här är vad som verkligen skulle göra skillnad för oss som bor i Malmö.”

Initiativet avslutades den 21 mars 2023 med 733 röster för initiativet.

Stadskontorets bedömning

De värmeproducerande anläggningarna i Malmö utgörs av sju värme- och kraftvärmeverk samt en värmepumpsanläggning med avloppsvatten som värmekälla. I värmeverk produceras värme som används för att värma det vatten som cirkulerar i fjärrvärmenätet. EON äger flera av värmeverken i Malmö, bland annat Heleneholmsverket och Flintrännans fjärrvärmecentral. Även Malmö stad är dock ägare av värmeproducerande anläggningar genom sitt ägande i SYSAV (Sydskånes avfallsaktiebolag) samt som medlem av kommunalförbundet VA Syd, ägare av Sjölunda vattenreningsverk vars spillvärme levereras till fjärrvärmenätet. SYSAVs kraftvärmeverk står ensamt för cirka 50 procent av värmeleveranserna till Malmös fjärrvärmenät.

Givet ovanstående skulle Malmö stad kunna öka sin rådighet över fjärrvärmeproduktionen genom att öka sin ägandeandel i SYSAV. För att helt ta kontrollen över värmeproduktion behöver Malmö stad också köpa de fem privatägda värme- och kraftvärmeverk som idag levererar till fjärrvärmenätet. Att äga de värmeproducerande anläggningarna skulle ge Malmö större rådighet att styra fjärrvärmeproduktion i staden men troligen få begränsad effekt på fjärrvärmepriset då detta sätts av den part som äger distributionsnätet. I Malmö stad äger EON distributionsnätet och är därför också den part som sätter priset för fjärrvärmen mot slutkund.

Initiativtagaren lyfter att ett kommunalt ägt fjärrvärmenät också innebär lägre pris mot slutkund, detta då kommunal affärsverksamhet enligt kommunallagen i allmänhet ska drivas utan vinstsyfte. Den rättsliga regleringen som styr verksamheten rörande energiförsörjning, såsom ellagen, naturgaslagen och fjärrvärmelagen, ställer emellertid i vissa fall krav på att verksamheten ska bedrivas på affärsmässig grund. Det är därför inte garanterat att lägre priser faller ut som en konsekvens av att kommunen själv äger fjärrvärmenätet. I en rapport där fjärrvärmeprisutvecklingen undersöks för några av de större kommunerna i Sverige konstateras att av de fem kommuner med störst prisökningar under perioden 2012–2022 var två fjärrvärmenät helt ägda av kommuner och ett till hälften ägt av kommuner. I samma rapport konstateras att av de 10 kommuner med högst fjärrvärmepris är tre kommunägda och två statligt ägda (*Fastigheten Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige – en avgiftsstudie för 2022*, Rapport 805/2022 som finns att läsa på: <https://nilsholgersson.nu/rapporter/rapport-2022/>).

Stadskontoret ser att frågan om och hur Malmö stad kan öka sin rådighet över

energiförsörjningen är högt prioriterad av stadens ledning, och där frågan även är uppmärksammas i Malmö stads budget för 2023. I budget fastslås bland annat följande:

1. Malmö stad ska arbeta för att säkra en tillräcklig, prisvärd och hållbar elförsörjning, men också för att **stärka rådigheten över energiförsörjningen** i Malmö. Detta arbete inbegriper nationellt påverkansarbete för ökad elproduktion och överföring av el, samt fortsatta steg för att via vindkraft och solkraft öka den förnybara elproduktionen i Malmö.
2. Malmö stad ska tillsammans med intresserade kommuner och andra aktörer undersöka förutsättningarna för att **starta ett energibolag** som kan öka den återvunna och förnybara produktionen i regionen.

Stadskontoret kan därmed konstatera att det inom kommunorganisationen idag pågår en intern process där frågan om ökad rådighet genom ett energibolag undersöks mer ingående. Avrapporteringen av detta arbete kommer ske under ordinarie former under 2023.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör